

Sammanträde	Vattendelegationen i Västerhavets vattendistrikt
Tid	Onsdagen den 20 mars 2024, kl 10:00-15:00
Plats	Länsstyrelsen Västra Götaland, S. Hamngatan i Göteborg
Ledamöter	Sten Tolgfors, ordförande Lena Gipperth, professor miljö rätt, Göteborgs Universitet (§§ 8-17) Karin Enfjäll, Länsstyrelsen i Värmlands län Kristian Wennberg, Länsstyrelsen i Skåne län Per Leander, miljö vård direktör, Länsstyrelsen i Hallands län (§§ 6-17) Niclas Åberg, projektledare och Västerhavskonsulent Lena Blom, Kretslopp och vatten, Göteborgs stad (§§ 6-17) Margareta Sandström, tidigare miljö chef Stora Enso Jan Utbult, kommunstyrelsens ordförande Öckerö kommun
Tjänstemän	Annika Ekvall, vattenvård direktör Margreth Folcker, sekreterare Johanna Wiberg, Länsstyrelsen Västra Götaland (§ 9) Niklas Holmgren, Vattenmyndigheten Södra Östersjön (§12) Sabine Lagerberg, Länsstyrelsen Västra Götaland (§ 13) Björn Lagerdahl Vattenmyndighetens kansli (§ 10)

§ 1 Öppnande

Ordförande förklarar mötet öppnat och konstaterar att vi är beslutsföra med 9 närvarande delegater.

§ 2 Dagordning

Dagordningen godkänns.

§ 3 Val av justerare

Kristian Wennberg väljs att justera protokollet tillsammans med ordföranden.

§ 4 Föregående mötesprotokoll

Protokollet från föregående möte läggs till handlingarna.

§ 5 På gång kring NAP

Vattenvård direktör Annika Ekvall informerade om vad som är på gång inom arbetsgruppen "Sektor vattenkraft" som är den grupp av medarbetare inom Vattenmyndigheterna som arbetar med normöversyn av vattenkraftspåverkade vattenförekomster.

Bland annat sker en fördjupad normöversyn i flera områden, metodutveckling, yttranden i så kallade 22:13-ärenden samt samverkan med Havs- och vattenmyndigheten med flera om parallella processer för samverkan och normsättning.

Delegationen lyfte att det saknas kunskap i hur vi ska värdera vattenkraften i ett regionalt perspektiv och diskuterade även kort kring climateffekter och möjligheterna med flexibla miljövillkor.

Delegationen noterade informationen.

§ 6 Rapport från Gullspångsprojektet

Annika Ekvall gav en kort uppdatering om arbetet med att färdigställa rapporten från Gullspångsprojektet som sker i samarbete med Svenska Kraftnät och Energimyndigheten. Arbetet har pågått under 2023 och har dessvärre inte gett några resultat som gör att normerna kan anpassas ytterligare till vattenkraftens förmågor. Det är ett komplext område där det behövs både mer data och även modeller på en mer precis, lokal nivå för att kunna göra andra bedömningar än vad som görs idag.

Delegationen noterade informationen.

§ 7 Information om kommande normöversyn för resten av Gullspångsälven

I december 2021 antogs miljö kvalitetsnormer för vattenförekomsterna i Västerhavets vattendistrikt. I arbetet lades särskilt fokus på de vattenförekomster som innehåller, eller påverkas av, vattenkraftverk eller vattenkraftsdammar som ska prövas enligt den nationella prövningsplanen under åren 2022-2024. Gullspångsälven ingår i detta tidsintervall, men efter beslut i vattendelegationen den 17 juni 2021 så senarelades beslut om miljö kvalitetsnormer för Gullspångsälven. Gullspångsälvens avrinningsområde är indelat i 6 prövningsgrupper. De första två av dessa fick uppdaterade miljö kvalitetsnormer i och med beslutet i november 2023.

Nu återstår de fyra övriga prövningsgrupperna. I och med att den prövningsgrupp som ligger först har startdatum 1 februari 2025 så behöver miljö kvalitetsnormerna vara klara till dess. Planen är därför att ha ett normförslag färdigt under våren så att Vattendelegationen kan fatta beslut om samråd på mötet i juni.

Tidplanen för miljöprövningarna är i dagsläget mycket osäker och det är mycket som påverkar. Vattenmyndigheten bevakar de beslut som fattas av regeringen i frågan och håller vattendelegationen uppdaterad.

Delegationen noterade informationen.

§ 8 Information om aktuella frågor

Utöver de aktuella händelser som informerades om i de utskickade noterna gavs en kort sammanfattning av vattenmyndigheternas faktagranskning av den rapport som skickas till EU och som redovisar Sveriges arbete med vattendirektivet. En hel del statistikfel hittades och har kommenterats. I övrigt fanns inga stora överraskningar i rapporten, men bristande miljöövervakning nämns liksom en del om tidsfrister efter 2027.

Delegationen noterade informationen.

§ 9 Information om tillståndsansökan till fortsatt och utökad täktverksamhet och vattenverksamhet vid Gåsgruvan i Filipstad

Vattenmyndigheten i Västerhavet har fått ett föreläggande från Svea hovrätt att yttra sig i frågan om förekomsten av uran påverkar statusklassning och normsättning för vattenförekomsten Stampbäcken, SE661998-141005, Filipstads kommun. Johanna Wiberg informerar om bakgrunden till ärendet samt de knäckfrågor som vattenmyndigheten har att yttra sig över.

Vattendelegationen förde ett resonemang kring kommande beslutsprocess och beslöt att boka ett extra sammanträde för ytterligare diskussion och beslut om yttrandet.

Delegationen noterade informationen.

§ 10 Information om samråd av Arbetsprogram samt översikt över väsentliga frågor som rör förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön, AP/ÖVF

Björn Lagerdahl informerade om det kommande samrådet för arbetsplan och översikt av väsentliga frågor som ska ske hösten 2024. I vattenförvaltningsförordningen 5 kap § 3 anges:

”Innan förvaltningsplanen för distriktet beslutas eller revideras skall vattenmyndigheten

1. senast tre år före den period som planen avser, upprätta en tidtabell och ett arbetsprogram för utarbetandet av planen samt en redogörelse för vilka samråd som planeras,
2. senast två år före den period som planen avser, upprätta en preliminär översikt över väsentliga frågor som rör förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön,..”

Vattenmyndigheternas personal jobbar för tillfället gemensamt med att ta fram en disposition för själva samrådsprodukten samt vilka utmaningar vi har sett från ett nationellt perspektiv. Utöver detta ska distriktets egna miljöproblem beskrivas och delegationen lyfte bland annat att avlopps- och översvämningdirektivet är viktiga frågor, liksom den kommande beredskapsutredningen samt det långsamma åtgärdsgenomförandet.

Delegationen noterade informationen.

§ 11 Information om åtgärder efter 2027

Grunden för miljö kvalitetsnormen är vattenförekomstens rådande status. Endast vattenförekomster som har sämre än god status kan omfattas av undantag. Om utredningen visar att god status inte kan uppnås till 2027 bör ett undantag beslutas i form av en tidsfrist eller ett mindre strängt krav. Dilemmat som uppkommer inför år 2027 gäller alla de tusentals vattenförekomster som inte kommer att uppnå god status 2027 på grund av sådan typ av påverkan som är möjligt och rimligt att åtgärda, men åtgärdsgenomförandet dröjer. Kriterierna för undantag kommer då inte att vara uppfyllda för vare sig tidsfrist eller mindre strängt krav.

Vattenvårdsdirektör Annika Ekvall redogjorde för de alternativ som vattenmyndigheterna diskuterar tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten och SGU.

Delegationen noterade informationen.

§ 12 Inriktningsbeslut inför övergripande åtgärdsanalys

Niklas Holmgren från Södra Östersjöns vattendistrikt berättar om den kommande åtgärdsanalysen som ska inledas under 2025. Åtgärdsanalyser har genomförts i tidigare förvaltningscykler och ambitionen är nu att förbättra och effektivisera registreringen av åtgärder per vattenförekomst så att åtgärdsanalysen uppfyller lagkrav och stödjer åtgärds genomförandet. Vattenmyndigheterna har tagit fram ett PM där nedanstående knäckfrågor lyfts och förslag på inriktning på fortsatt arbete redovisas.

1. Åtgärdsanalysens precision och redovisning i VISS.
2. Koppling mellan åtgärdsanalys och de åtgärder som finns i det beslutade åtgärdsprogrammet 2027-2033.
3. Redovisning av kostnader för fysiska åtgärder.
4. Konstnadseffektivitetsanalys i åtgärdsanalys och utformning av åtgärdsprogram.

Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt ställer sig bakom att de fem vattenmyndigheterna i samverkan fortsätter att arbeta med att utveckla åtgärdsanalysen inför 2027, i enlighet med vad som redovisas i Bilaga 3.

§ 13 Inriktningsbeslut om övergripande riktlinjer för normsättning

Sabine Lagerberg, länsstyrelsen Västra Götaland, presenterar framtagna PM som redovisar övergripande riktlinjer för normsättningen och kritiska vägval för innevarande förvaltningscykel. I skrivelsen beskrivs knäckfrågor och förslag på inriktning för nedanstående delområden.

1. Fortsatt utredning och dialog om dilemmat i normsättningen 2027.
2. Prioriterade områden för arbetet med kraftigt modifierade vatten (KMV).
3. Målår för nya PRIO-ämnen.
4. Överväga omprövning av mindre stränga krav för kvicksilver och PBDE.
5. "Orimliga kostnader" som möjligt skäl för mindre stränga krav.

Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt ställer sig bakom att de fem vattenmyndigheterna i samverkan fortsätter att arbeta med att utveckla riktlinjerna för normsättning inför 2027, i enlighet med vad som redovisas i Bilaga 4.

§ 14 Plan för delegationen 2024

Den framåtsyftande planen för kommande möten gicks igenom. Kansliet planerar för ett studiebesök i samband med sammanträdet i juni. Kommande möten kommer organiseras så att informationspunkter och beslutspunkter inte blandas om vartannat på dagordningen. Detta för att underlätta kalenderplaneringen för ordförande.

Delegationen noterade informationen

§ 15 Beslut fattade per capsulam under perioden

Ett beslut har fattats per capsulam sedan senaste sammanträdet. Ärendet gällde avgränsning av vattenförekomsten Sundstorpsån (WA25183505) och dess betydelse för miljö kvalitetsnormgivning

samt möjligheten att bestämma rimliga och ändamålsenliga miljövillkor (M 3423-22 mfl). Yttrandet är diariefört hos länsstyrelsen Västra Götaland med diarienummer 537-43231-2023 och är inskickat till Mark och miljödomstolen i Vänersborg den 24 januari 2024.

Delegationen noterade informationen

§ 16 Inkomna ärenden och remisser under perioden

Inga frågor på de ärenden och remisser som kommit in till kansliet under perioden.

Delegationen noterade informationen

§ 17 Övrigt

Inga övriga punkter

Justeras

Justeras

Sten Tolgfors
Ordförande

Kristian Wennberg
Justerare

Margreth Folcker
Sekreterare

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter